

AZ ENERGIAELLÁTÁS NÉHÁNY IDŐSZERŰ KÉRDÉSE

Az Energiapolitika 2000 Társulat állásfoglalása - 2010. augusztus

Szociális tarifát a villanyszolgáltatásban! Társulatunk hosszú harcot folytatott – különösen a lakossági – a villamos-energia árak növekedése ellen az elmúlt évtizedben. Rámutattunk, hogy az un. „versenypiac” bevezetése már középtávon is az átlagárak emelkedéséhez fog vezetni, ami be is következett. A gazdasági válság hatására a nagykereskedelmi árak látványosan csökkentek, ennek ellenére a végfelhasználói, fogyasztói árak nem követték „a piaci trendet”. A hivatalos „fogyasztóvédelem” hatástalan.

Társulatunk február 8-án hozta nyilvánosságra **A helyreállítás energiapolitikája** c. programjavaslatát. Ebben javasoltuk, hogy a gáz- és villanyszolgáltatásban a hatósági ármegállapítást, illetve árellenőrzést — az erre vonatkozó európai uniós korlátozások határáig — a lehetséges legnagyobb körben, kiemelten a lakossági és kommunális szférában, fenn kell tartani. Az ármegállapításnak hatékony önköltség ellenőrzésen kell alapulnia. Üdvözöljük, hogy ez a javaslatunk a villamosenergia és a gáztörvény módosításába az új kormány megalakulása után azonnal bekerült. A hírek szerint folynak a kormányzat tárgyalásai a szolgáltatókkal. A kormány meghirdetett közteherviselési, szolidaritási politikájának érvényesítésével egyetértve felhívjuk a figyelmet, hogy a kis és középvállalkozások, a középosztály helyzetbe hozása mellett a szegényekre, az energiaszegényekre is kiemelten gondolni kell. Nyomatékosan javasoljuk a társadalmi szolidaritáson alapuló **szociális tömbtarifa** rendszer visszaállítását. A szociális tarifa szerint az energia-szolgáltatások bizonyos fogyasztási szint alatt kedvezményesek, e felett pedig normál piaci árat kell értük fizetni.

Őrizzük meg meglévő nemzeti értékeinket! Biztató, hogy az **MVM Csoport új vezetése** – a nyilatkozatok szintjén – **megerősítette a korábbi ország-építő, nemzetet szolgáló villamos-ipari stratégia célkitűzéseit**, sőt ambiciózus célokat tűzött a Társaság elé, már közép távon is. Ugyanakkor **kísért a liberális közelmúlt: már is megjelent az ezt gyengítő, „hagyományos” liberális érvelés**: ha megvalósulna az MVM által tervezett összes erőmű-beruházás, a mátrai projekt, a paksi bővítés, akkor alig maradna tere a magánbefektetőknek, az MVM nyereséges működésébe feltehetően a piaci erőfölénye is belejátszhatott. A Magyar Energetikai Hivatal minap közölt VET-módosítási javaslata ismételten felveti, hogy a vertikálisan integrált villamos vállalkozásban, mint amilyen az MVM, lehetőség lenne a rendszerirányító teljes tulajdonosi szétválasztására. Köztudomású, hogy ebben a kérdésben a parlament még a választások előtt „nemzeti konszenzussal” helyesen döntött, amikor helyreállította az MVM Csoport egységét, ami az ország-építő, nemzetet szolgáló villamos-ipari stratégia megvalósításának egyik fontos feltétele. Kinek az érdeke a „nemzeti konszenzust” kifejező döntéseket ismételten megkérdőjelezni?

A politikai hatalomgyakorlás logikája sajnos nehezen disztingvál és ezért a gyakorlatban minden hatalomváltás veszélyeztetheti nemcsak a régi rendhez formailag kötődő szakmapolitikai jellegű közmegállapodásokat és szereplőket, de az igazi szakmai értékeket, és azok megjelenítőit is. **A nemzeti energiapolitika megvalósításának egyik legfontosabb kritériuma a már kialakított „nemzeti konszenzus” ele-**

meinek megőrzése, és a szakmai tapasztalatokat és tudást felhalmozó szakember gárda megőrzése a döntési beosztásokban és hatékony bevonása a célkitűzések végrehajtásába.

Ellátásbiztonsági garanciát a Villamostörvénybe! A napjainkban tapasztalható súlyos hatásokkal járó időjárási események ismételten felhívják a figyelmet a pár éve már komoly és indokolt felháborodást kiváltó, viszonylag hosszú villamosenergia-ellátási szünetekre. Az idősebbek még emlékeznek arra, hogy régen – több évtizede – is voltak rendkívüli időjárási események, de ezek hatásainak elhárítására a szolgáltatók fel voltak készülve. Mivel a bajok általában lokálisan jelentkeznek az egyes területi szolgáltatók kölcsönösen kisegítették egymást, sőt nemzetközi összefogásra is voltak példák.

Ma ez teljesen bizonytalanná vált, hiszen az ellátás jogi hátterében az ellátási kötelezettség nem tölti be a korábbi szerepét, már ha egyáltalán történik rá utalás. Az új ethos: a piac, a verseny mindent megold! Mint látható, ez koránt sincs így. Az ellátásban közreműködő társaságok – összhangban saját és tulajdonosaik jól felfogott érdekével – kihasználva az új jogrend adta lehetőségeket felszámolták, kiszervezték a „főlőslegessé vált” szerelő/karbantartó kapacitásaikat. A következményt a vihar és árvíz sújtotta honfitársaink szenvedik el.

Ebben a helyzetben üdvözljük a Katasztrófa Védelmi Hatóság törekvését az ellátásbiztonság növelésére, de társulatunk szerint ez önmagában nem elegendő. A Villamos Energia Törvény tervezett módosítása során **jogi biztosítékokat is nyújtani kell az elfogadható mértékű ellátásbiztonság meghatározásával, a felelősök megnevezésével és kötelezésével a hatékony beavatkozások biztosítására.** A Magyar Energetikai Hivatal fent említett javaslata nem tartalmazza ezeket a garanciákat.

Budapest, 2010. augusztus 23.

**Energiapolitika 2000 Társulat
Elnöksége**